

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12Pc/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222204091
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:2222204091.4

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda v rodinnoprávnej veci navrhovateľky: E. J., Q.. XX.XX.XXXX, M.. XX.XX.XXXX, proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná: H. J., Q.. XX.XX.XXXX, R. D. Y., o určenie výživného, takto

rozhodol:

Súd konanie **zastavuje**.

odôvodnenie:

(1) Návrhom z 13.10.2021 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva. Vec bola vedená pod sp. zn. 7Pc/16/2021. Dňa 27.01.2022 podala navrhovateľka „návrh na určenie výživného medzi manželmi“ na tlačive stiahnutom webovej stránky. Podanie bolo založené do spisu vo veci rozvodu. Uznesením č. k. 7Pc/16/2021-74 zo dňa 27.09.2022 bola vec o určenie výživného vylúčená na samostatné konanie.

(2) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12Pc/18/2022-65 zo dňa 24.04.2023 súd návrh navrhovateľky na určenie výživného zamietol. Počas doručovania písomného vyhotovenia rozhodnutia bolo zistené, že navrhovateľka (pred vyhlásením rozsudku) dňa XX.XX.XXXX zomrela.

(3) Podľa § 61 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP), procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 63 ods. 1 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. Podľa ods. 2 v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

Podľa § 66 CSP, ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

(4) Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

(5) Podľa § 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. - OZ) spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jeho smrť inak. Za mŕtveho súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

(6) V predmetnom konaní navrhovateľka zomrela, smrťou stratila svoju hmotnoprávnu subjektivitu (porov. § 7 ods. 2 OZ) a v tom dôsledku aj svoju procesnú subjektivitu, t. j. spôsobilosť byť účastníkom konania (porov. § 61 CSP). Predmetom konania bolo určenie manželského výživného, tu ide o právo

osobnej povahy, neprechádzajúce na dedičov. Je teda nepochybné, že v danom prípade nie sú žiadne subjekty (dedičia), ktoré by vstúpili do procesnoprávneho postavenia zomrelej navrhovateľky.

(7) K strate procesnej subjektivity navrhovateľky došlo ešte pred tým, než súd vyhlásil rozsudok. Vyhlásený rozsudok teda trpí vadou zmätočnosti, pretože ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (neboli splnené procesné podmienky - porov. § 161 ods. 1 CSP). Tunajší (prvoinštančný) súd však aj napriek uvedenej nesprávosti je týmto vyhláseným rozsudkom viazaný (porov. § 219 ods. 4 CSP) a sám ho nemôže zrušiť. Zrušenie rozsudku by prichádzalo do úvahy jedine v opravnom konaní (v znení § 365 ods. 1 písm. a/ CSP), avšak v rozhodovanej veci opravný prostriedok proti tomuto rozsudku podaný nebol. Vyhlásený rozsudok okresného súdu doposiaľ nenadobudol a ani nikdy nenadobudne právoplatnosť, pretože na strane navrhovateľky neexistuje subjekt, ktorému by bolo možné ho doručiť, a zároveň okresný súd nemá právny titul, na základe ktorého by mohol vyhlásený rozsudok ako nesprávny sám zrušiť.

(8) Riešenie načrtnutej procesnej situácie mimo opravného konania nie je výslovne predpokladané Civilným sporovým poriadkom. Ten upravuje v cit. § 66 CSP len situáciu, kedy k strate procesnej subjektivity strany dôjde až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Civilný sporový poriadok ale neupravuje postup súdu v prípade, ak k strate procesnej subjektivity strany dôjde ešte pred vyhlásením rozsudku, ako sa to stalo v prejednávanej veci. V takomto prípade je potrebné postupovať podľa všeobecných ustanovení Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorých je súd kedykoľvek počas konania povinný prihliadnuť na to, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (porov. § 161 ods. 1 CSP). V danom prípade konanie ešte nebolo právoplatne skončené a vyhlásený rozsudok objektívne nikdy nemôže nadobudnúť právoplatnosť. Navrhovateľka bola jediným subjektom na žalujúcej strane a neexistuje žiadny jej procesný nástupca (dedič), prichádza tak do úvahy iba rozhodnutie o zastavení konania. Nedostatok procesnej subjektivity je totiž neodstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky konania.

(9) Sumarizujúc uvedené súd preto konanie podľa § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 63 ods. 1 CSP bez ďalšieho zastavil.

(10) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)